

UC – PO – 203

12.11.2025

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına

Bildiririk ki, 26.08.2025-ci il tarixində müştərimiz “FİNCA AZERBAIJAN” MM QBKT (bundan sonra emitent) yeni istiqrazların buraxılışı üzrə anderrayting xidmətinin əldə edilməsi məqsədilə Cəmiyyətimizə müraciət etmişdir.

Mərkəzi Bankın 31 avqust 2021-ci il tarixli 23/1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “İnvestisiya şirkətləri və banklar tərəfindən investisiya xidmətlərinin (əməliyyatlarının) həyata keçirilməsi Qaydası”nın 6.4-cü bəndinə əsasən, Cəmiyyətimizin Anderrayting şöbəsinin kiçik müətəxəssisi Sübhan Rüstəməzadə tərəfindən aparılmış mövcud və ya əmələ gələ biləcək risklər barədə olan hesabatı təqdim edirik:

Qoşma: “FİNCA AZERBAIJAN” MM QBKT-nın risk rəyi (11 vərəq).

Hörmətlə,

Təhlili apardı

Baş Direktor

Sübhan Rüstəməzadə

Vüqar Namazov

Faktiki ünvan:
“Azure” Business Center,
8 Noyabr pr. 15, 12-ci mərtəbə 72-ci ofis
Bakı, Xətai r-nu, AZ1025

VÖEN (Tax İN): 1401258741
info@unicapital.az
www.unicapital.az
Tel: +99412 541 33 33

Hüquqi ünvan:
Rəşid Behbudov küç., ev55,
məhəllə 384
Bakı, AZ 1014

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

Risk rayi

Bildiririk ki, müştərimiz "FINCA AZERBAIJAN" MM QBKT (bundan sonra Cəmiyyət, Emitent və ya Təşkilat) yerləşdirilməsi nəzərdə tutulan qiyməti kağızlar üzrə mövcud və ya əmələ gələ biləcək risklər barədə təhlilin aparılması və bunun nəticələri barədə məlumat verilməsi məqsədilə Cəmiyyətimizə müraciət etmişdir.

Mərkəzi Bankın 31 avqust 2021-ci il tarixli 23/1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "İnvestisiya şirkətləri və banklar tərəfindən investisiya xidmətlərinin (əməliyyatlarının) həyata keçirilməsi Qaydası"nın 6.4-cü bəndinə əsasən, Cəmiyyətimizin Anderrayting şöbəsinin kiçik mütəxəssisi Sübhan Rüstəmzadə tərəfindən aparılmış mövcud və ya əmələ gələ biləcək risklər barədə təhlili təqdim edirik:

Cəmiyyət haqqında ümumi məlumat:

Emitentin tam adı: "FINCA AZERBAIJAN" Məhdud Məsuliyyətli Qeyri-Bank Kredit Təşkilatı

Dövlət qeydiyyat nömrəsi və tarixi: VÖEN 1400494391 25.11.1999-cu il

Fəaliyyət istiqamətləri: Qanunvericilik ilə müəyyən edilmiş qaydada qısa və uzun müddətli, təminatlı və təminatsız kreditlərin verilməsi ilə məşğuldur.

Risqlərin təsnifləşdirməsi ilə təhlil :

- Kredit riski**

Kredit portfelinə nəzarət etdikdə görünür ki, 2024-cü il "PAR>30" göstəricisi üzrə məbləğ 1 136 338.00 AZN-dir. Bu məbləğ ümumi portfelin 1.62%-ni təşkil edir. Ötən illərə nəzarət etdikdə aydın olur ki, 2023-cü ildə bu məbləğ 925 461.00 AZN, 2022-ci ildə isə 478 991.00 AZN-dir. *Dəyərlər ki, "PAR>30" göstəricisi keçən illə müqayisədə ümumi portfelə əsasən artmışdır.* 2024-cü il "PAR>90" göstəricisi üzrə məbləğ 4 968 835.00 AZN-dir. Bu məbləğ ümumi portfelin 7.06%-ni təşkil edir. Ötən illərə nəzarət etdikdə aydın olur ki, 2023-cü ildə bu məbləğ 5 019 813.00 AZN, 2022-ci ildə isə 5 112 254.00 AZN-dir. *Dəyərlər ki, "PAR>90" göstəricisi illər üzrə ümumi portfelə əsasən azaldığını göstərir.* Bu müsbət haldır. Təhlildən görünür ki, "PAR>30" göstəricisinin 2023 və 2024-cü illər *emittentin kredit riskinin illər üzrə müqayisədə azaldığını göstərir.* Bu müsbət haldır. Təhlildən görünür ki, "PAR>30" göstəricisinin 2023 və 2024-cü illər üzrə müqayisədə 210 877.00 AZN artım göstərmişdir, "PAR>90" göstəricisi isə keçən illə müqayisədə 50 978.00 AZN azalmışdır və ümumi kredit portfelinin artımı 6 774 251.00 AZN-dir.

Göstəricilər	31.12.2024	31.12.2023	2022 31.12.2022
PAR>30 (məbləğ)	1,136,338	925,461	478,991
PAR>90 (məbləğ)	4,968,835	5,019,813	5,112,254
Ümumi kredit portfeli	70,346,789	63,572,138	52,153,479
PAR>30/ Portfel %	1.62%	1.46%	0.92%
PAR>90/ Portfel %	7.06%	7.90%	9.80%

Cədvəl 1. Emitent tərəfindən təqdim edilən prudenşial hesabatı əsasən hesablanmışdır.

min Azərbaycan manatı ilə	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Kənd təsərrüfatı üzrə kreditlər	34 917	33 750	30 101
Xidmət kreditləri	19 343	17 193	10 961
Ticarət kreditləri	7 090	7 005	5 303
Digər kreditlər	6 289	1 952	857
Ümumi Müştərilərə verilmiş kreditlər	67 639	59 900	47 222
Dayərsizləşmə üzrə ehtiyat	(3 719)	(3 359)	(2 347)
Cəmi kreditlər (xalis)	63 920	56 541	44 875

Cədvəl 2. 2023-cü və 2024-cü illərin Audit hesabatına istinad edilib.

• Maliyyə və kapital riski

2024-cü ilin sonuna təşkilatın xalis mənfəəti 3 156 000.00 AZN olaraq formalaşmışdır. Bu 2023-cü ilə nisbətə 19.24% azalma deməkdir. Təşkilatın 2023-cü ilə nisbətə kapitalı 1.28%, aktivləri isə 23.26%-ə yaxın artım göstərmişdir. ROA 2024-cü ildə azalaraq 4.13% olmuşdur, cəmiyyətin aktivlərinin artması və mənfəətinin azalması bunun əsas səbəblərindən biri kimi göstərilə bilər. Eyni zamanda, ROE əmsalında ötən ilki göstəriciyə nəzərən azalma göstərmişdir. (21.87%-dən 17.44%-ə). Leverage əmsalı isə ötən ilə nisbətə artaraq 0.62 olmuşdur. Aktivlərin sürətli artım dinamikasına səbəb borc alınmış vəsaitlərin artımının xüsusi payı vardır ki, bu da biznesin borcdan asılılığı əmsalını (debt ratio / 2024-62.41%, 2023-50.63%, 2022-44.53%) ötən illərə nisbətən artırır. Bu da öz növbəsində borcdan asılılıq riskini artırır (ən yaxşı praktikada 25%-dək aşağı, 25-50% orta, 50%-dən yuxarı yüksək sayılır).

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Xalis mənfəət	3 156	3 908	3 267
Kapital	18 094	17 866	16 245
Aktiv	76 378	61 963	50 108
Borc alınmış vasaitlər	47 667	31 371	22 311

Cədvəl 3. Audit olunmuş hesabatlardakı göstəricilərə əsasən hesablanmışdır.

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
ROA	4.13%	6.31%	6.52%
ROE	17.44%	21.87%	20.11%
Levered əmsali	0.62	0.51	0.45
Debt Ratio	62.41%	50.63%	44.53%

Cədvəl 4. Audit olunmuş hesabatlardakı göstəricilərə əsasən hesablanmışdır.

- Bazar riski**

Bazar riskibazardakı qiymət və məzənnələr səviyyəsində dəyişikliklərin yaxud onların dalğalanmasının Emitentin gəlir və ya kapitalına yaxud da onun biznes məqsədlərinin reallaşdırılması imkanlarına mənfi təsir göstərməsi riskidir. Bazar riskinə əsasən faiz dərəcəsi riski, valyuta riski, kredit spreadləri, əmtəə qiymətləri və səhm alətlərinin qiyməti aid edilir. Emitentin ölçmə üsullarında və ya üzlaşdıyı riskdə yaxud da qeyd olunan risklərin idarə edildiyi və ölçüldüyü metodda emitent tərəfindən heç bir dəyişiklik edilməmişdir.

- Faiz dərəcəsi riski**

Emitent bazar mühitindəki mənfi dəyişikliklərdən irəli gələ biləcək potensial zərərləri mütləq olaraq hesablamaqla ədalətli dəyər faiz dərəcəsi riskini idarə edir. Maliyyə Departamenti Emitentin cari maliyyə nəticələrinin monitorinqini həyata keçirir, Emitentin ədalətli dəyər faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə həssaslığını və onun gəlirliliyinə təsirini hesablayır. Aşağıda göstərilən həssaslıq təhlili hesabat dövrünün sonunda maliyyə alətləri üzrə faiz riskinə maruz qalma əsasında müəyyən edilmişdir. Təşkilat daxilində faiz dərəcəsi riski barədə əsas idarə heyətinə məlumat

verildikdə 50 (0.5%) baza dərəcəsinə artım və ya azalmaya istinad edilir ki, bu da rəhbərlik tərəfindən faiz dərəcələrində mümkün dəyişikliklərin qiymətləndirilməsini əks etdirir.

Emitentin həssaslıq təhlili	2024-cü il		2023-cü il	
	Vergidən əvvəl mənfəətə təsiri	Kapitala təsiri	Vergidən əvvəl mənfəətə təsiri	Kapitala təsiri
Faiz dərəcəsinin 0.5% artması	92	77	76	61
Faiz dərəcəsinin 0.5% azalması	(92)	(77)	(76)	(61)

Cədvəl 5. Audit hesabatına əsasən hazırlanmışdır.

• Valyuta riski

Emitentin 2024-cü il valyuta mövqeyi üzrə təhlil apararkən, belə qənaətə gəlmək olar ki, emitentin aktivlərinin və öhdəliklərinin böyük hissəsi Azərbaycan manatı ilə, öhdəliklərinin təxminən 21.28%-i isə ABŞ dollarındadır. 2024-cü il üzrə AVM 15 486 000.00 AZN-dir. Bu göstərici 2023-cü il üzrə 16 332 000.00 AZN-dir. Bu isə öz növbəsində 846 000.00 AZN yaxud 5.18% azalma deməkdir. Emitentin 2024-cü ilin sonuna verdiyi bütün kreditlər Azərbaycan manatındadır. Lakin borc alınmış vəsaitlərin 21.28%-i ABŞ dollarında formalaşmışdır. 45 119 000.00 AZN cəmi maliyyə öhdəliyi Azərbaycan manatındadır, ABŞ dolları ilə olan maliyyə öhdəliklərinin həcmi isə Azərbaycan manatına konvertasiya edildikdə 12 198 000.00 AZN təşkil edir. Onuda qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan manatının ABŞ dolları qarşısında dəyər itirməsi cəmiyyətin öz kreditörə qarşısında olan öhdəliklərini yerinə yetirməsinə mənfi təsir göstərə bilər. Ümumiyyətlə belə qənaətə gəlmək olar ki, emitentin valyuta mövqeyi 13 566 000.00 AZN (Azərbaycan manatı üzrə) xalis uzun mövqe və 1 919 000.00 AZN (ABŞ dolları üzrə) ekvivalentində xalis uzun mövqedədir.

31 dekabr 2024-cü il

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	AZN	ABŞ dolları	Avro	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	2 415	6 091	1	8 507
Müştərilərə verilmiş kreditlər xalis	63 920	-	-	63 920
Digər Maliyyə aktivləri	-	376	-	376
Cəmi maliyyə aktivləri	66 335	6 467	1	72 803
Borc alınmış vəsaitlər	35 469	12 198	-	47 667

Buraxılmış borc qiymətli kağızları	7 281	-	-	7 281
İcarə öhdəlikləri	1 077	-	-	1 077
Digər Maliyyə öhdəlikləri	1 292	-	-	1 292
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	45 119	12 198	-	57 317
Törəmə maliyyə alətləri	(7 650)	7 650	-	0
Açıq valyuta mövqeyi	13 566	1 919	1	15 486

Cədvəl 6. Audit hesabatına əsasən hazırlanmışdır.

31 dekabr 2023-cü il

<i>min Azərbaycan manatı ilə</i>	AZN	ABŞ dolları	Avro	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1 134	1 577	14	2 725
Müştərilərə verilmiş kreditlər xalis	56 541	-	-	56 541
Digər Maliyyə aktivləri	-	363	-	363
Cəmi maliyyə aktivləri	57 675	1 940	14	59 629
Borc alınmış vəsaitlər	15 077	16 294	-	31 371
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	9 000	-	-	9 000
İcarə öhdəlikləri	918	-	-	918
Digər Maliyyə öhdəlikləri	1 416	592	-	2 008
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	26 411	16 886	-	43 297
Törəmə maliyyə alətləri	(12 750)	12 750	-	-
Açıq valyuta mövqeyi	18 514	(2 196)	14	16 332

Cədvəl 7. Audit hesabatına əsasən hazırlanmışdır.

• Likvidlik riski

2024-cü il üzrə cəmi maliyyə öhdəlikləri (diskontlaşdırılmamış dəyər) 57 317 000.00 AZN olaraq formalaşmışdır. Bunların 19 036 000.00 AZN hissəsi 1 ildən 5 ilə qədər, 16 454 000.00 AZN hissəsi isə 6 aydan 1 ilə qədər olan öhdəliklərdir. Cəmi maliyyə öhdəlikləri 2023-cü ilin audit ilində 43 297 000.00

AZN kimi formalaşmışdır. 2024-cü il üzrə 1 ildən 5 ilə qədər olan öhdəliyin ümumi öhdəliyə nisbəti 33.21%-dir. Şirkətin cəmi maliyyə aktivləri 2024-cü ildə 72 803 000.00 AZN, 2023-cü ildə isə 59 629 000.00 AZN həcmindədir. 2024-cü il üzrə Aktiv və Passivlərin müddətlər üzrə ödəniş təhlilinə nəzər saldıqda (kənar audit hesabatı 2024) ümumilikdə dəyə birlər ki, xalis likvidlik boşluğunda azalan və məcmu likvidlik boşluğunda artan tendensiya müşahidə edilir.

31 dekabr 2024-cü il

Aktivlər (min Azərbaycan manatı ilə)	Tələb olunanadək və 1 aydan az	1-3 ay ərzində	3-6 ay ərzində	6 ay-1 il ərzində	Cəmi 1-5 il ümumi pul ərzində tələblərinin axını	Cəmi ümumi pul vəsaitlərinin axını
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	5 600	7 516	10 609	18 684	21 511	63 920
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə aktivləri	5 600	7 516	10 609	18 684	21 511	63 920
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	8 507	-	-	-	-	8 507
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	376	-	376
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri	8 507	0	0	376	-	8 883
Cəmi maliyyə aktivləri	14 107	7 516	10 609	19 060	21 511	72 803
Öhdəliklər (min Azərbaycan manatı ilə)						
Borc alınmış vəsaitlər	12 538	3 674	1 095	11 834	18 526	47 667
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	-	3 000	-	4 281	-	7 281

faizləərə öhdəlikləri	46	92	190	239	510	1 077
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri	12 584	6 766	1 285	16 354	19 036	56 025
Digər maliyyə öhdəlikləri	306	-	886	100	-	1 292
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri	306	-	886	100	-	1 292
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	12 890	6 766	2 171	16 454	19 036	57 317
hüdə və təəhhüdlər	1 217	750	8 438	2 606	2 475	
Yığılmış likvidlik aralığı	1 217	1 967	10 405	13 011	15 486	

Cədvəl 8. Likvidlik Boşluğuna dair məlumatlar audit edilmiş hesabatdan götürülmüşdür.

31 dekabr 2023-cü il

Aktivlər (min Azərbaycan manatı ilə)	Tələb olunanadək və 1 aydan az	1-3 ay ərzində	3-6 ay ərzində	6 ay-1 il ərzində	Cəmi 1-5 il ümumi pul ərzində tələblərinin axını	Cəmi ümumi pul vasaitlərinin axını
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	5 127	3 604	3 548	8 299	35 963	56 541
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə aktivləri	5 127	3 604	3 548	8 299	35 963	56 541
Pul vasaitləri və onların ekvivalentləri	2 725	-	-	-	-	2 725

Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	363	-	363
Cəmi faiz hesablanmış maliyyə aktivləri	2 725	-	-	363	-	3 088
Cəmi maliyyə aktivləri	7 852	3 604	3 548	8 662	35 963	59 629
Öhdəliklər (min Azərbaycan manatı ilə)						
Borc alınmış vasaitlər	2 270	1 953	4 439	9328	13 381	31 371
Buraxılmış borc qiymətləri	-	3 000	3 000	-	3 000	9 000
faiz öhdəlikləri	36	100	143	270	369	918
Cəmi sabit faiz hesablanmış maliyyə öhdəlikləri	2 306	5 053	7 582	9 598	16 750	41 289
Digər maliyyə öhdəlikləri	1 503	-	-	505	-	2 008
Cəmi faiz hesablanmış maliyyə öhdəlikləri	1 503	-	-	505	-	2 008
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	3 809	5 053	7 582	10 103	16 750	43 297
likvidlik aralığı	4 043	(1 449)	(4 034)	(1 441)	19 213	
Yığılmış likvidlik aralığı	4 043	2 594	(1440)	(2 881)	16 332	

Cədvəl 9. Likvidlik Başlığına dair məlumatlar audit edilmiş hesabatdan götürülmüşdür.

- **Nüfuz riski**

Cəmiyyətin nizamnamə kapitalının 100.00%-i Niderland krallığında qeydiyyatda olan 40 ilə yaxın tarixə sahib FINCA Microfinance Coöperatief U.A. hüquqi şəxsinə aiddir. Niderland krallığının ölkə reytingi FITCH tərəfində "AAA", Finca Microfinance üçün kredit reytingi isə PACRA (The Pakistan Credit Rating Agency) tərəfindən "BBB+" olaraq təyin olunmuşdur. Həmçinin son 2-3 il dövrü əhatə edən Kütləvi İnformasiya vasitələrində emitent haqqında əhəmiyyətli mənfi xəbərlər mövcud deyildir.

Yekun ray

“FINCA AZERBAIJAN” MM QBKT “FINCA Impact Finance” global şəbəkənin tərkibinə daxildir. FINCA AZERBAIJAN əsasən mikro kredit biznes bazarında fəaliyyət göstərir. Məqsədi kiçik biznes və sahibkarların ehtiyaclarına uyğunlaşdırılmış kreditlər təklif etmək, onlara böyümə və dayanıqlıq üçün kapital əldə etməyə köməklik göstərməkdir. Aparılan risk təhlilindən müəhəhə edilər ki, şirkətin keçən illə müqayisədə gəlirliliyində azalan tendensiya mövcuddur. ROA-da azalan tendensiya olsa da, bunun əsas səbəbi aktivlərinin artması ilə əlaqədardır. ROE göstəricisində azalan tendensiya vardır. Qeyd etmək zəruridir ki, emitent aktivlərini leverec hesabına artırmışdır. Bu leverec əmsalının keçən illə nisbətən artmasından açıq şəkildə görünür. Emitentin verdiyi kreditlər Azərbaycan mənatındadır, lakin borc alınmış vəsaitlərin əsas hissəsi ABŞ dollarındadır. Yəni bəliəcək valyuta riskinə dair hedcinq edilməmişdir. Bütün bu verilənləri nəzərə alaraq şirkəti orta riskli şirkət kimi dəyərləndirə bilərik.

Tərtib etdi:

“Unicapital İnvestisiya Şirkəti” ASC-nin Anderrayting şöbəsinin kiçik mütəxəssisi

Sübhən Rüstəmzadə

Təsdiq etdi:

“Unicapital İnvestisiya Şirkəti” ASC-nin Anderrayting şöbəsinin baş mütəxəssisi

Əli Ələskərov

